

1 .Bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums

Andrupenes pagasta bibliotēkai ir **vietējās nozīmes izglītības, informācijas un kultūras centrs**, kurš sniedz pagasta iedzīvotājiem nepieciešamās zināšanas un informāciju, organizē izstādes un kultūras pasākumus, veicina sabiedrības kopīgu attīstību.

Andrupenes pagasta bibliotēkas **mērķis** ir nostiprināt bibliotēkas lomu mūsdienu daudzšķautņajā sabiedrībā, radot bibliotēkā vidi, kur katrs apmeklētājs var lietderīgi pavadīt savu brīvo laiku.

Andrupenes bibliotēkas **uzdevumi**:

*Nodrošināt visiem bibliotēkas apmeklētājiem literatūras un informācijas saņemšanu, sniedzot bezmaksas informatīvus un bibliotekāros pakalpojumus;

*Nodrošināt jaunas zināšanas, piedāvājot kvalitatīvus krājumus-grāmatas, datubāžu un elektronisko dokumentu izmantošana, seriālizdevumu informatīvais un interešu nodrošinājums;

*Sadarboties ar citām publiskajām bibliotēkām, lai nodrošinātu bibliotēkas lietotājus ar labu un kvalitatīvu informāciju, kā arī apmierinātu viņu pieprasījumus;

*Nodrošināt bibliotēkas lietotājus ar prasmju un iemaņu izkopšanu informācijas tehnoloģiju lietošanā;

*Iesaistīt cilvēkus kultūras norisēs, kur bibliotēkai kā kultūras institūcijai ir pamat-atbildība kultūras mantojuma apzināšanā un popularizēšanā, literatūras un lasīšanas iemaņu apguvē un attīstībā;

*Ievērot un izpildīt bibliotēku regulējušos normatīvos aktus, Krāslavas CB profesionālos norādījumus un ieteikumus, apmeklēt seminārus un konsultācijas, lai pilnveidotu savas zināšanas bibliotēkas darbā;

*Organizēt bibliotēku, literatūru un lasīšanu popularizējošus pasākumus;

*Sadarboties ar citām pagasta iestādēm(skolu, bērnudārzu, jauniešu centru, pagasta pārvaldi, tautas namu).

Bibliotēkas apkalpojamajā teritorijā atrodas Dagdas novada Andrupenes pagasta pārvalde, pasts, feldšeru-vecmāšu punkts, Andrupenes pamatskola, bērnudārzs, Andrupenes muzejs, jauniešu centrs, divi veikali un tautas nams. Deklarēto iedzīvotāju skaits pagastā uz 2015. gada decembri ir 1240 iedzīvotāji, bet reāli pagastā apmēram ir 1100 dzīvojošie, Andrupenes pamatskolā mācās- 67

skolēni, Dagdas vidusskolā un Dagdas arodvidusskolā - 35.

2015. gadā kopējais bibliotēkas lasītāju skaits ir - 321 lasītājs, tas ir apmēram 28% no reālajiem pagasta iedzīvotājiem.

Kā bibliotēkas potenciālo klientu var minēt:

- Bērni vecumā līdz 10.g.v
- Jaunieši no 11.-18.g.v.
- Pensionāri
- Bezdarbnieki
- Dažādās sfērās strādājošie
- Interneta lietotāji.

Darbā nozīmīgu vietu ieņem gan pieaugušo, gan bērnu bibliotēkārā apkalpošana.

Bibliotēkai ir liela nozīme pagasta dzīvē, tā piedāvā bezmaksas elektronisko resursu pieejamību un izmantošanu, piemēram, daudzas avīzes var lasīt internetā Lursoft laikrakstu bibliotēkā, kā arī visu par Latviju uzzināt datu bāzē „Letonika”.

2. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

Darbs ar krājumu ir nepārtraukts. Krājums tiek komplektēts ar jaunieguvumiem. Veidojot bibliotēkas krājumu, galvenokārt tiek ņemtas vērā lasītāju vēlmes –pārsvārā tiek iegādāta daiļliteratūra. Liela uzmanība tiek pievērsta bērnu un jauniešu grāmatu iegādei. 2015.gadā ir iegādātas un saņemtas dāvinājumā 201 grāmatas, no kurām 51 ir bērniem un jauniešiem. Lasītāji ar interesi gaida jaunākās grāmatas, īpašu reklāmu tās neprasa, jo ātri vien pazūd no grāmatu plauktiem.

Bibliotēkas krājumā ir 10920 eksemplāri grāmatu, 647 seriālizdevumi.

2015 gadā tika abonēti 8 nosaukumu periodiskie izdevumi t.sk. Lata Romāns,2 žurnāli bērniem, jauniešiem un vietējās nozīmes avīze "Ezerzeme". Jāpiezīmē, ka pēc preses izdevumiem ir ļoti liels pieprasījums, cilvēki laikrakstus lasa gan uz vietas, gan arī tiek izsniegti lasīt uz mājām. Kopējais izsniegumu skaits 2015. gadā 8330 eksemplāri, t.sk. 2012 seriālizdevumu, 6317 grāmatas, 1 CD.

3. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Andrupenes pagasta bibliotēka ir vietējās nozīmes publiska bibliotēka, kurā ir abonements, bērnu literatūras nodaļa, stūrītis mazajiem lasītājiem, lasītava un internetlasītava. Bibliotēkas piedāvātie pakalpojumi sekmē lasītāju lietderīgu brīvā laika pavadīšanu, nozīmīgas informācijas iegūšanu un sevis pilnveidošanu.

Bibliotēka sniedz iedzīvotājiem informācijas un uzziņu pakalpojumus, izmantojot tradicionālos un elektroniskos informācijas avotus, datu bāzes, starpbibliotēku abonementu.

Bibliotēka lasītājiem piedāvā bezmaksas pakalpojumus:

- grāmatu un preses izdevumu izsniegšana;
- interneta un datoru izmantošana;
- informācijas un uzziņu sniegšana;
- konsultēšana un apmācība elektronisko resursu izmantošanā.

Apmeklētājiem ir pieejams grāmatu fonds, 8 dažādu nosaukumu preses izdevumi, lietotāju rīcībā ir 6 datori un bezmaksas internets, kā arī maksas pakalpojumi- printēt un kopēt. Katru gadu, lai lasītājiem būtu pieejams plašāks grāmatu klāsts, grāmatas tiek ņemtas arī no citām novada bibliotēkām.

4. Galvenie darba rādītāji 2014. gadā

1.tabula **Izsniegums 2014. - 2015. gadā**

Izsniegums	2014. gads	2015. gads
Grāmatas	6505	6317
Seriālizdevumi	2111	2012

Bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem	2987	2636
Izsnieguma kopskaits	8616	8072

Pēc 1. tabulas var redzēt, ka 2015. gadā salīdzinājumā ar 2014. gadu ir samazinājies izsniegums grāmatām, arī bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem literatūrai un seriālizdevumiem izsniegums ir samazinājies. Arī kopējais izsnieguma skaits samazinājies, jo daudzi cilvēki vēlamu informāciju meklē elektroniski un arī ir iemācījušies lietot laikrakstu datu bāzi „Lursoft”, ko bibliotēka piedāvā bez maksas. Liels lasītāju skaits ir jau gados veci cilvēki, kam līdz bibliotēkai ir grūti nokļūt, tāpēc daudziem lasītājiem grāmatas un seriālizdevumus pati piegādāju mājās vai palūdzu pastnieci, tādejādi nodrošinot lasītājus ar jaunāko literatūru un ziņām.. Mazliet skumji, ka bērnu un jauniešu grāmatu izsniegumu samazinājies. Tātad 2016.gadā galvenais bibliotēkas mērķis būs- vēl vairāk strādāt ar bērniem un jauniešiem.

2.tabula **Bibliotēkas darba rādītāji 2014. - 2015. gadā**

	2014. gads	2015. gads	Salīdzinājumā ar 2014. gadu (+; -)
Apmeklētāju skaits	5323	4815	-508
Lasītāju skaits	350	321	-29
Izsniegums	8616	8272	-344

Bibliotēkas galvenie darba rādītāji 2015. gadā, salīdzinot ar 2014. gadu ir samazinājušies.

Izsnieguma un apmeklētāju skaita samazināšanos es skaidroju ar to, ka pamatskola vairs nepraktizē obligātās literatūras lasīšanu. Arī 2015.gadā bibliotēka iesaistījās lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu un jauniešu žūrija,” uzrunājot gan vecākus, gan skolotājus, gan pašus bērnus un jauniešus.

Bibliotēkā ir plašs tematisko mapju klāsts, kuras izmanto skolēni mācību procesā. Mapes ar katru gadu papildinu ar jaunāku informāciju no preses izdevumiem.

Bibliotēka lietotājiem atvērta 40 stundas nedēļā, katru darba dienu no plkst.8.00 – 17.00, ar pusdienu pārtraukumu 12.00-13.00, sestdienas, svētdienas – brīvdienas. Bibliotēka visaktīvāk tiek apmeklēta tieši dienas pirmajā pusē. Pēcpusdienā visvairāk bibliotēku apmeklē skolēni.

4. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Andrupenes bibliotēkas apkalpošanas teritorijā ir Andrupenes pamatskola, kurā mācās- 67 skolēni.

Bērni un jaunieši līdz 18 gadiem no kopējā lasītāju skaita 2015 gadā bija 58 lasītāji, kas ir par 3 bērniem un jauniešiem mazāk nekā 2014. gadā.

3.tabula **Lasītāju skaits 2014. - 2015. gadā – bērni un jaunieši līdz 18 gadiem**

	2014. gads	2015. gads	Salīdzinājumā ar 2014. gadu (+; -)
Lasītāji – bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	61	58	- 3

Šogad bibliotēku ļoti ir iecienījuši tieši sākumskolas(1.-5.kl.) vecuma bērni kopā ar skolotāju (Guntu Streļču), kas bērnus regulāri ved uz bibliotēku, lai veicinātu lasīšanu. Arī mazie bērni ļoti labprāt kopā ar audzinātājam apmeklē bibliotēku, jo te var pazīmēt, pakrāsot, paspēlēt kādu spēli, salikt puzli un palūgt vecākiem, lai atļauj paskatīties kādu multfilmu, grāmatiņu. Arī 2015. gadā pirmsskolnieki apmeklēja bibliotēku gan kopā ar skolotāju I.Vasilevsku un A.Antoneviču. Bērni bibliotēkā jūtas gaidīti, jo man vienmēr ir ko viņiem piedāvāt-gan kopā palasīt grāmatiņu, gan pazīmēt un pakrāsot vai vienkārši parunāties un pacienāt ar kādu saldumiņu

2015. gadā bērniem un jauniešiem bija 6 pasākumi - 4 izstādes, 1 - H.K. Andersenam veltīta pasaku pēcpusdiena pirmsskolas vecuma bērniem, PII “Avotiņš”, 1 – jaunāko klašu skolēniem dzejas pēcpusdiena veltīta E. Stērstes 130. dzimšanas gadadienai.

Iepērkot jaunās grāmatas, man nav grūti izvēlēties, kādas pirkt, jo visi bērni ir pazīstami un es zinu viņu intereses un aizraušanās. Vienmēr padomāju tieši par čaklākajiem pasākumu apmeklētājiem-sarūpēju kādu mazu balviņu, saldumiņu. Bērniem ir stimulēšana un viņi jūtas novērtēti un gaidīti.

2015. gadā tika pasūtīti 2 žurnāli bērniem un jauniešiem – „Sīrups +” un „ Ilustrētā Junioriem”.

Darbs ar bērniem un jauniešiem prasa daudz vairāk laika nekā darbs ar citiem bibliotēkas apmeklētājiem. Viņiem nepārtraukti vajag kaut ko jaunu, neredzētu. Lai sarīkotu kādu pasākumu, nepietiek tikai ar uzliktu afišu, bet es vienmēr sazinājos ar skolu, ar bērniem, ar viņu vecākiem un noskaidroju piemērotāko laiku un dienu. Cenšos bērnus un jauniešus iesaistīt arī bibliotēkas aktivitātēs, kad viņi nāk uz datoriem. Man ir svarīgi, lai nākamā paaudze prastu izteikt savas domas, aizstāvēt savu viedokli un noformulēt savus dzīves mērķus. Kad bērni nāk nodod izlasītas grāmatas, pavaicāju, kas patika grāmatā, kas nē un ko jaunu uzzināja vai iemācījās.

6. Novadpētniecības darbs

Bibliotēka pildot kultūrizglītojošās iestādes funkcijas, sava pagasta izpēte ir svarīga. Novadpētniecības materiāli bibliotēkā sakārtoti mapēs, kurās kārtoju izrakstus no preses izdevumiem par Andrupenes pagastu, tā iedzīvotājiem un foto albumos, kur tiek ievietotas bildes no dažādiem pagasta pasākumiem, notikumiem.

7. Projektizstrāde

2015. gadā Andrupenes pagasta bibliotēka piedalījās lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu un jauniešu žūrija”, kurā iesaistījās 21. lasītājs.

8. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums

Vajadzīgo palīdzību, informāciju neskaistros jautājumos saņemu no Krāslavas CB metodiķiem, kas ļoti izsmeļoši paskaidro un izklāsta vajadzīgo informāciju. Metodiķi regulāri uztur sakarus ar e-pasta un telefona starpniecību, kur informē par jaunām iznākušām grāmatām, par semināriem, kursiem, informē par svarīgākajiem notikumiem. Ļoti noderīgu informāciju gan par aktualitātēm bibliotēku dzīvē, gan var iepazīties ar jaunāko literatūru Krāslavas CB rīkotajos semināros un pieredzes apmaiņas braucienos. Šādi apciemojumi ir ļoti noderīgi, jo cilvēki no malas var labāk redzēt, kur jāveic kādi uzlabojumi vai jāievieš lielāka kārtība.

9. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēkas telpu stāvoklis ir ļoti labs. Telpas ir gaišas, siltas un mājīgas.

Bērniem ir atbilstoša augstuma mēbeles. Ir galda spēles, rotaļlietas, paklājs uz kā var spēlēties. Ir galdiņš, pie kura bērni var rakstīt, zīmēt un darboties. Bibliotēka ir aprīkota ar visām nepieciešamajām tehniskajām ierīcēm (datoriem, kopētājiem, printeriem).

10. Bibliotēkas personāls

Bibliotēkā strādā viens bibliotēkas darbinieks – bibliotēkas vadītāja.

Svarīga ir bibliotekāra prasme strādāt un komunicēt ar cilvēkiem, būt laipnam, smaidīgam. Bibliotekāram ir jārada pozitīvs priekšstats par bibliotēku, jāinformē par bibliotēkas resursiem, programmām, pakalpojumiem. Bibliotekāram jāspēj veidot bibliotēkā tāda vide, kur ikviens ir jūtas gaidīts un saprasts.

Nepārtrauktai bibliotekāru kvalifikācijas celšanai Krāslavas CB bibliotēka organizē seminārus, reizi gadā pieredzes apmaiņas braucienu, sniedz konsultācijas par aktuāliem darba jautājumiem.

11. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

Bibliotēka tiek finansēta atbilstoši pašvaldības budžetā paredzētajiem finanšu līdzekļiem. Saimniecības un komunālo pakalpojumu, grāmatu, periodikas, kancelejas izdevumus apmaksā Andrupenes pagasta pārvalde.

Andrupenes pagasta tautas bibliotēkas vadītāja

J. Puža